

پیتنگ فنار

سخن ناشر

وقتی عبارت «تیزشیم» را می‌بینید؛ یعنی گویندهٔ این عبارت که مشاوران آموزش باشد، چند اندیشهٔ کلیدی را به‌عنوان فرض پذیرفته است:

۱. تیزشیم یعنی تیز بشویم؛ یعنی تیزهوشی ناشی از رفتار و عملکرد و تلاش ماست نه ناشی از ژنتیک و وراثت.

۲. تیزشیم یعنی حتماً بدو! همین‌طور یک‌جا بمانی که تیز نمی‌شوی ...

۳. تیزشیم یعنی چاقوی ذهن را تیز کن! چاقوی ذهن چطور تیز می‌شود؟ با برخورد با تست‌هایی که به همین منظور برای شما آماده شده است. «تست‌های سطح بالا» برای تیزشدن شماست.

۴. تیزشیم یعنی کوتاه‌نیا! یعنی قبول نکن که اگر تا سال قبل در ذهن هم‌کلاسی‌ها و معلم‌ها دانش آموز کُندی تصوّر می‌شدی، امسال هم همین‌طور قرار است باشد. نه! تیزشیم، یعنی جنگجو باش! کوتاه‌نیا!

۵. تیزشیم یعنی تا آخرین لحظه! یعنی تو خودت را کسی فرض کن که هر چه ضربه بخورد، بلند می‌شود. تیزشیم یعنی جنگجویی که همیشه دقیقهٔ ۹۰ گل می‌زند و بعد از این که بازی تمام شد، غصه می‌خورد و در حین بازی همیشه می‌جنگد و به خودش اجازه نمی‌دهد که حین بازی غصه بخورد. چرا که می‌داند هر لحظه احتمال نتیجه گرفتن وجود دارد.

۶. تیزشیم یعنی همراه شما هستیم تا هر لحظه که خسته شدید از تیز کردن ذهن‌تان، با تست‌ها و پاسخ‌ها و درسنامه نقش «فلفلی را بازی کنیم» که شما می‌خورید و می‌دوید از بس می‌سوزاندتان! یادتان نرود که زیبایی در همین سوختن‌هاست!

در انتها بگویم که امیدوارم مجموعه کتاب‌های تیزشیم، برای شما دانش‌آموزان علوم انسانی که به دنبال بالا رفتن از سطح متوسط هستید و دلتان می‌خواهد قله را نه از تعریف دیگران، بلکه با حضور خودتان تجربه کنید، مفید باشد.

وحید تمنا

مقدمه

اقتصاد یکی از آن درس‌هایی است که در دوران متوسطه دوم یکبار در سال دهم به دانش‌آموزان ارائه می‌شود و تا سال کنکور کنار گذاشته می‌شود؛ فاصله‌ای که این بین می‌افتد و فراموشی دروس، دانش‌آموزان را نسبت به این درس باید تبدیل به آدم‌هایی بکند که به این درس حمله می‌کنند. به کمک درسنامه‌های خلاصه، اما جامع و تست‌های محدود، اما پوشش‌دهنده این کتاب، به راحتی می‌توانید به نتیجه مورد نظر خود برسید. بدانید و آگاه باشید هر تست این کتاب شما را به چالش می‌کشاند، اما نترسید و به تست‌ها حمله کنید!

این کتاب تمام نکاتی را که ممکن است از دید شما پنهان بماند را به شما عرضه خواهد کرد و در ازای آن فقط وقت کمی را از شما تقاضا می‌کند!
کلام آخر:

برای هرچه که تلاش می‌کنید، چه موفقیت در کنکور، چه آزمون‌های آزمایشی و چه در مدرسه و امتحانات موفقیت شما را تضمین می‌کند.

از تمام دوستان واحد فنی و تولید مجموعه مشاوران که در تهیه این کتاب مرا یاری کردند و بسیار سپاس‌گزارم.

یگانه وحدانی‌فر

فهرست

بخش اول: آشنایی با اقتصاد	۵
فصل اول: اقتصاد چیست؟	۶
فصل دوم: تولید	۹
فصل سوم: بازار	۱۲
فصل چهارم: آشنایی با شاخص‌های اقتصادی	۱۵
آزمون ۱، ۲، ۳ و ۴	۱۸
بخش دوم: نهادهای پولی و مالی	۳۹
فصل اول: پول	۴۰
فصل دوم: بانک	۴۳
فصل سوم: بازار سرمایه	۴۶
آزمون ۱ و ۲	۴۹
بخش سوم: توسعه اقتصادی	۵۹
فصل اول: رشد، توسعه و پیشرفت	۶۰
فصل دوم: فقر و توزیع درآمد	۶۳
آزمون	۶۵
بخش چهارم: مدیریت کلان اقتصادی	۷۰
فصل اول: دولت و اقتصاد	۷۱
فصل دوم: بودجه و امور مالی	۷۴
آزمون ۱ و ۲	۷۹
بخش پنجم: اقتصاد ایران و جهان	۸۸
فصل اول: اقتصاد بین‌المللی	۸۹
فصل دوم: اقتصاد ایران	۹۵
فصل سوم: اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت	۱۰۱
آزمون ۱ و ۲	۱۰۶
پاسخنامه تشریحی	۱۱۸

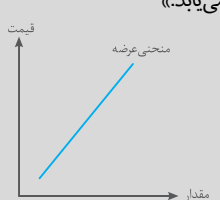
رفتار اقتصادی

تعریف رفتار اقتصادی: نحوه تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آنها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی

مقایسه رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان و رفتار اقتصادی تولیدکنندگان

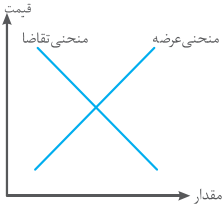

رفتار اقتصادی	مصرف‌کنندگان	تولیدکنندگان
انگیزه خرید (تولید)	رفع نیاز	کسب سود
عوامل مؤثر در تصمیم‌گیری	۱- قیمت کالا ۲- درآمد مصرف‌کننده ۳- سلیقه مصرف‌کننده ۴- قیمت سایر کالاها	۱- قیمت کالا ۲- هزینه‌های تولید؛ ۳- پیش‌بینی رونق یا رکود بازار
منحنی	«نزولی بودن منحنی تقاضا بیانگر این است که: ۱. با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد ۲. با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد.»	«صعودی بودن منحنی عرضه بیانگر این است که: ۱. با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش می‌یابد. ۲. با کاهش قیمت، مقدار عرضه کاهش می‌یابد.»
		
رابطه قیمت با میزان خرید (تولید)	«میان قیمت کالا و میزان خرید رابطه معکوس وجود دارد» یعنی با افزایش قیمت، میزان خرید کاهش و با کاهش قیمت، مقدار خرید افزایش می‌یابد.	«میان قیمت کالا و میزان عرضه: رابطه مستقیم وجود دارد» یعنی با افزایش قیمت، مقدار تولید و عرضه افزایش و با کاهش قیمت، مقدار تولید و عرضه کاهش می‌یابد.

تبادل و قیمت تعادلی

○ رفتار اقتصادی تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، باید با یکدیگر هماهنگ باشد؛ عاملی که این هماهنگی را ایجاد می‌کند، قیمت کالا است.

○ مواجهه مصرف کننده و تولید کننده، «بازار» را شکل می دهد؛ قیمتی که به سبب آن بازار به تعادل می رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی شود، قیمت تعادلی می نامیم. به عبارت دیگر قیمتی را که به ازای آن، مقدار عرضه و مقدار تقاضا با هم برابر می شوند، قیمت تعادلی است.

- هر چه قیمت کالا از سطح تعادلی کمتر شود، به دلیل ارزان تر بودن کالا، مقدار تقاضا، افزایش و مقدار عرضه کالا کاهش می یابد. در این حالت می گوئیم:
- «در بازار آن کالا، کمبود عرضه وجود دارد؛ زیرا گروهی از مصرف کنندگان موفق به خرید کالای مورد نظر خود نمی شوند.»
- هر چه قیمت کالا از سطح قیمت تعادلی بیشتر شود، به دلیل گران بودن کالا، مقدار تقاضا، کاهش و مقدار عرضه کالا، افزایش می یابد. در این حالت می گوئیم:
- «در بازار آن کالا، مازاد عرضه وجود دارد؛ زیرا مقداری از محصولات تولید شده به فروش نمی رسد.»

حرکت به سمت قیمت تعادلی به دلیل مازاد و یا کمبود عرضه

- اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، می گوئیم: «به دلیل وجود مازاد عرضه (یعنی، فزونی عرضه بر تقاضا)، قیمت به سمت قیمت تعادلی می رود.»
- اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می گوئیم: «به دلیل وجود کمبود عرضه (یعنی، فزونی تقاضا بر عرضه)، قیمت به سمت قیمت تعادلی می رود.»
- اگر در بازار، قیمت در سطح قیمت تعادلی نباشد، عواملی آن را به سمت قیمت تعادلی می کشانند؛ مشروط بر اینکه عوامل بیرونی مثل قیمت گذاری دولت مانع این تعدیل نشود.

انواع بازار

- در مباحث اقتصادی وقتی از بازار کالایی خاصی سخن می گوئیم، منظور ارتباط خریداران و فروشندگان آن کالا است و نه ضرورتاً مکان خاصی که به اصطلاح «بازار» نامیده می شود.
- مقایسه بازارهای رقابتی و انحصاری:

انحصاری	رقابتی
حضور تنها یک تولید کننده یا فروشنده به دلایل طبیعی، اقتصادی و ...	وجود رقابت بین چند تولید کننده یا فروشنده
خریدار: فاقد قدرت انتخاب (به نفع تولید کنندگان)	خریدار: دارای قدرت انتخاب» (به نفع مصرف کنندگان)
فروشنده مجبور به بهبود کیفیت محصول و پایین آوردن قیمت برای جلب مشتری نیست.	فروشنده برای جلب خریدار بیشتر مجبور است به: ۱- بهبود کیفیت محصول خود ۲- پایین آوردن قیمت
انحصارگر قیمت گذار و خریداران قیمت پذیرند.	خریداران و تولید کنندگان قیمت گذار نیستند؛ مانند: بازار ماکارونی

- انحصارگر در فروش: تولیدکننده یا فروشنده منحصربه‌فرد
- انحصارگر در خرید: خریدار یا تقاضاکننده منحصربه‌فرد
- انواع انحصارگر:

۱) غیرقانونی: معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند، بنابراین دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود،

۲) طبیعی و قانونی: مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد.

○ شرکت توانیر به دلایل طبیعی و شرکت‌هایی خودرویی به دلایل قانونی، انحصارگر در فروش کالاهای خود به شمار می‌روند. شرکت فرآورده‌های نفتی، هم تنها خریدار است و هم تنها فروشنده محصولات نفتی.

برخی انواع دیگر بازار

۱. مزایده ← فروشنندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها
۲. مناقصه ← خریداران عمده کالا و خدمات (مثل خریدهای دولتی)

فصل ۴ آشنایی با شاخص‌های اقتصادی

حسابداری ملی

- **تعریف حسابداری ملی:** شاخه‌ای از مطالعات اقتصادی است که با ارائه شاخص‌های گوناگون به بررسی و اندازه‌گیری میزان فعالیت‌های اقتصادی در سطح ملی می‌پردازد.
- **موارد مورد محاسبه در حسابداری ملی:** ۱. میزان تولید کالا و خدمات / ۲. میزان صادرات و واردات / ۳. میزان مصرف / ۴. «سطح زندگی» و «درآمد مردم» / ۵. میزان «پس‌انداز» و «سرمایه‌گذاری» / ۶. حجم نقدینگی / ۷. سطح عمومی قیمت‌ها و سایر متغیرهای کلان
- **علت اهمیت حسابداری ملی:** میزان تأثیر به کارگیری سیاست‌های اقتصادی مختلف بر سطح زندگی مردم و رشد اقتصادی جامعه را نشان می‌دهد.
- **دلیل اهمیت آمارهای اقتصادی و حسابداری ملی:** بررسی و اندازه‌گیری‌های مرکز آمار، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و یا بانک مرکزی حسابداری ملی تصویر روشن‌تری از وضعیت اقتصادی ارائه می‌دهد.
- **علت اهمیت میزان تولیدات کالا و خدمات یک جامعه در طول یک سال:** نشان‌دهنده «قدرت و توان اقتصادی»، «سطح رفاه» و «درآمد» اعضای آن جامعه، «میزان پس‌انداز»، «میزان سرمایه‌گذاری» و «امکان پیشرفت در آینده» است.
- **فعالیت‌های تولیدی که در حسابداری ملی محاسبه می‌شوند، دارای سه شرط زیر هستند:**

شرایط فعالیت‌های تولیدی برای سنجش در حسابداری ملی	توضیحات
۱) از بازار عبور کنند؛	یعنی تولیدکننده آنها را در مقابل دریافت پول به مصرف‌کننده تحویل دهد.
۲) به تولید کالا و خدمات نهایی منجر شوند؛	فقط کالاهای نهایی در تولید کل جامعه محاسبه می‌شود؛ زیرا ارزش کالاهای واسطه‌ای در بطن کالاهای نهایی قرار دارد.
۳) قانونی و مجاز باشند؛	اطلاعات دقیقی از فعالیت‌های غیر قانونی در دست نیست و محاسبه آنها نوعی مشروعیت دادن به آنها تلقی می‌شود.

تولید ناخالص ملی و داخلی

- **هر دو نشانگر:** قدرت اقتصادی و تولیدی بیشتر، بالا بودن بهره‌وری، استفاده بهینه از همه عوامل تولید و گاهی نشانگر درجه پیشرفت هر ملت و سطح زندگی اعضا
- **معیار اندازه‌گیری و سنجش تولید در حسابداری ملی، «پول» است.** (معیار اندازه‌گیری تولید برای هر کشور: واحد پول ملی همان کشور)

تیزبین

- کشورهایی که مقدار تولید ناخالص داخلی و ملی آنها با هم تفاوت دارد: (در ایران این دو شاخص می‌توانند به جای هم استفاده شوند).
- ۱. نیروی کار و سرمایه‌ی زیادی از آنها در خارج از مرزهایشان کار می‌کنند. (مثل لبنان) ← تولید ملی آنها بیش از تولید داخلی است.
- ۲. در کشور خود حضور چشمگیر تولیدکنندگان چند ملیتی دارند. (مثل هنگ کنگ)

شاخص‌های اقتصادی

توضیحات	شاخص‌های اقتصادی
«ارزش پولی کلیه کالاها و خدمات نهایی تولید شده توسط اعضای یک ملت در طول یک سال»	تولید ناخالص ملی (GNP)
«ارزش پولی کلیه کالاها و خدمات نهایی تولید شده در محدوده مرزهای جغرافیایی یک کشور در طی یک سال»	تولید ناخالص داخلی (GDP)
حاصل اختلاف تولید ناخالص ملی و میزان استهلاک می‌باشد.	تولید خالص ملی
حاصل اختلاف تولید ناخالص داخلی و میزان استهلاک می‌باشد.	تولید خالص داخلی

درآمد ملی و سرانه

- **اقدام مختلف درآمد ملی:** درآمد حقوق‌بگیران و صاحبان سرمایه، درآمد صاحبان املاک سرمایه و مستغلات، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سود رسیده به شرکتها
- **مفهوم درآمد سرانه:** سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

استهلاک

- **هزینه استهلاک:** هر ساله مقداری از سرمایه‌های کشور فرسوده می‌شوند؛ بنابراین باید در طول سال مقداری از تولید کل را صرف جایگزینی این سرمایه‌های فرسوده کنیم.
- اگر به‌طور متوسط عمر مفید سرمایه‌ای ۲۰ سال باشد، سالانه باید معادل ۵٪ ارزش آن سرمایه را به عنوان استهلاک در نظر بگیریم و از تولید کم کنیم.

روش‌های محاسبه تولید کل

روش	محاسبه تولید کل	فرمول
۱) روش هزینه‌ای	جمع زدن ارزش پولی تولیدات نهایی خریداری‌شده توسط خانوارها	مجموع هزینه‌های مصرفی تمام خانوارها = تولید کل جامعه
۲) روش درآمدی	حاصل جمع همه درآمدهای خانوارها	مجموع درآمد (مزد، اجاره و سود) تمام خانوارها = تولید کل جامعه
۳) روش ارزش افزوده	محاسبه و جمع ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی جامعه	مجموع ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصاد = تولید کل جامعه

۲۹. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر نتیجه سود حسابداری یک بنگاه تولیدی با هفت کارمند و تولید سالیانه ۸۰۰ دستگاه، هر یک به ارزش ۸۵۰ هزار ریال کدام است و در صورتی که تولیدکننده بر روی این کار سرمایه گذاری نمی کرد می توانست تجهیزات خود را به قیمت ۲۰۰ هزار ریال سالانه اجاره دهد. سود ویژه کدام است؟

محاسباتی

۱	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۷,۲۵۰,۰۰۰ ریال
۳	هزینه استهلاک سالیانه	معادل ۱۳ درصد درآمد سالانه
۴	اجاره ماهیانه معادل	۹,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۱ ۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت - ۱۳۴,۱۵۰,۰۰۰

۲ ۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان - ۱۳۴,۱۵۰,۰۰۰

۳ ۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت - ۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰

۴ ۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان - ۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰

۳۰. کشاورزی برای تولید پنبه که هزینه تولید هر کیلو آن ۲۵۰ ریال است، از تولید سیب زمینی با هزینه تولید ۱۵۰ ریال برای هر کیلو و قیمت ۵۵۰ ریال برای فروش، صرف نظر کرده است. برای این که هزینه فرصت او صفر شود، باید پنبه را به چه قیمتی بفروشد؟

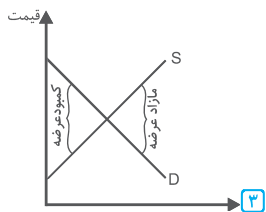
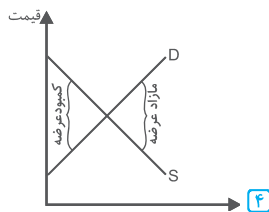
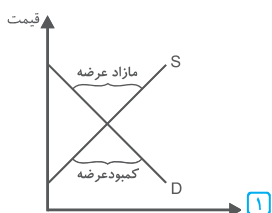
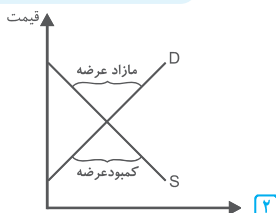
مفهومی

۱ ۶۵۰ ریال   ۲ ۵۵۰ ریال   ۳ ۶۰۰ ریال   ۴ ۵۰۰ ریال

آزمون ۳ - فصل سوم - بخش اول

برای تسلط بیشتر به متن درسنامه
مقالات کتاب را با دقت بیشتری
بخوانید.

۳۱. کدام یک از نمودارهای زیر به درستی رسم شده است؟

۳۲. درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 (الف) تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید یک کالا، از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، قیمت سایر کالاها، هزینه‌های تولید و درآمد مصرف‌کنندگان متأثر می‌شود.
 (ب) در حرکت به سمت تعادل در هر دو حالت مازاد عرضه و کمبود عرضه، فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد.
 (پ) خواربارفروشی در یک محله نمی‌تواند به عنوان انحصارگر در آن محله فعالیت کند.
 (ت) بازار رقابتی قیمت‌پذیر است.

- ۱ نادرست - نادرست - درست - درست   ۲ نادرست - درست - نادرست - درست
 ۳ نادرست - درست - درست - درست   ۴ نادرست - درست - نادرست - نادرست

۳۳. ناشی پس از پایان سال تحصیلی متوجه می‌شود که با انتخاب یک مدیر ضعیف که قادر به مدیریت تولید کتاب‌ها و ارتقاء سطح کیفی آنها نبوده و ایجاد زیان کرده است و توانسته است امکانات خود را ارتقا دهد تا در زمان مورد نیاز بتواند با سرعت بیشتری این امر را ممکن سازد در نتیجه در زمانی که دانش‌آموزان به دنبال خرید کتاب بوده‌اند نتوانسته تولیدات خود را سریع افزایش دهد. در این ارتباط کدام گزینه تحلیل مناسبی ارائه کرده است؟

- ۱ منحنی عرضه این انتشارات با شیب کمتر است، یعنی کشش قیمتی عرضه برای محصولات این ناشر پایین‌تر است.
 ۲ منحنی عرضه این انتشارات با شیب بیشتر است، یعنی کشش قیمتی عرضه برای محصولات این ناشر پایین‌تر است.
 ۳ منحنی عرضه این انتشارات با شیب کمتر است، یعنی کشش قیمتی عرضه برای محصولات این ناشر بالاتر است.
 ۴ منحنی عرضه این انتشارات با شیب بیشتر است، یعنی کشش قیمتی عرضه برای محصولات این ناشر بالاتر است.

۳۴. کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟
 (الف) کدام یک از عوامل زیر، تأثیرگذار بر تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید یک کالا است؟

- (ب) انحصار طبیعی و قانونی در چه صورت برای مصرف‌کننده سودمند نیست؟
 (پ) در صورتی که چند واحد از ساختمان‌های اداری وزارت نفت نیاز به بازسازی داشته باشد، کدام بازار به این منظور برگزار می‌گردد؟
 (ت) اگر در بازار محصولی مانند ماکارونی بین فروشندگان توافق و اتحاد نباشد به نفع ..... و در صورت وجود اتحاد میان فروشندگان به نفع ..... تمام می‌شود.

- ۱ (الف) پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق بازار (ب) مشروط به حمایت مردم باشد.
 (پ) بازاری که فروشندگان آثار هنری برگزار می‌کنند. (ت) خریداران - فروشندگان
 ۲ (الف) هزینه‌های تولید (ب) مشروط به مقررات و مراقبت بخش خصوصی و دولتی باشد.
 (پ) مناقصه (ت) فروشندگان - خریداران
 ۳ (الف) قیمت کالا (ب) مشروط به مراقبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت باشد. (پ) مزایده (ت) فروشندگان - خریداران
 ۴ (الف) پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رکود بازار (ب) مورد حمایت و مراقبت بخش خصوصی باشد. (پ) بازاری که خریداران عمده کالا و خدمات برگزار می‌کنند. (ت) خریداران - فروشندگان

ارتباط بین عرضه و تقاضا یکی از مهم ترین مفاهیم این درس است.

۳۵. هر ساله قبل از ایام عید تعداد زیادی از مردم برای خرید منزل مسکونی اقدام می کنند. پیش بینی کنید که بازار مسکن با چه وضعیتی مواجه می شود و بعد از تعطیلات چه روی می دهد؟

- ۱) مازاد تقاضا و کاهش قیمت - افزایش قیمت تا رسیدن به تعادل
- ۲) مازاد تقاضا و افزایش قیمت - کاهش قیمت تا رسیدن به تعادل
- ۳) کمبود عرضه و افزایش قیمت - افزایش قیمت تا رسیدن به تعادل
- ۴) کمبود عرضه و کاهش قیمت - افزایش قیمت تا رسیدن به تعادل

۳۶. در ارتباط با انواع بازار کدام یک از جملات زیر نادرست هستند؟

این تست همله به همله مطالبی را که فقط لرنه ایر. به شکل مفهومی به شما نشان می دهد.

الف) در بازار انحصاری قیمت کالا بالاست و شرایط فروشنده به بازار تحمیل می شوند.
ب) در بازار رقابتی حضور و رفتار هر یک از

«عرضه کنندگان» و «تقاضا کنندگان» به نسبت کل بازار بسیار کوچک است.

پ) شرکت های خودرویی نمونه ای از یک بازار است که از یک سو تنها خریدار محصولات بوده و از سوی دیگر تنها فروشنده آن می باشد.

ت) اگر در کشوری در غرب آسیا ۱۰۰۰ فروشنده برای یک کالا و در آرژانتین ۲۰۰۰ فروشنده برای همان کالا وجود داشته باشد، در بازار آن کالا در آرژانتین منافع بیشتری نصیب مصرف کننده می شود و امکان ایجاد اتحاد برای افزایش قیمت در غرب آسیا بیشتر است.

ث) اگر در بازار فقط یک تولیدکننده باشد، تلاش برای بهبود کیفیت چندان ضرورتی ندارد.

- ۱) پ   ۲) الف   ۳) ت   ۴) ب

۳۷. اگر قیمت کالایی با میزان عرضه ۱۰۰ و تقاضای ۱۵۰، هزار واحد افزایش یابد تا به قیمت تعادلی نزدیک شود، کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش های زیر است؟

مفهومی

الف) چه شرایطی در بازار برقرار است؟

ب) میزان عرضه و تقاضا بعد از افزایش قیمت کدام یک از اعداد زیر می تواند باشد؟

- ۱) الف) کمبود عرضه (ب) ۱۲۰-۱۰۰   ۲) الف) مازاد عرضه (ب) ۱۲۰-۱۰۰
۳) الف) مازاد تقاضا (ب) ۱۲۰-۱۳۰   ۴) الف) کمبود تقاضا (ب) ۱۲۰-۱۳۰

۳۸. در مورد کالایی مانند نمک کشش قیمتی تقاضا ..... و

به توضیحات تست چهار مراجعه کنید.

شیب منحنی تقاضا ..... است، یعنی .....

- ۱) کم - زیاد - عکس العمل مصرف کننده در برابر قیمت کم است.
- ۲) زیاد - کم - عکس العمل مصرف کننده در برابر قیمت زیاد است.
- ۳) کم - زیاد - عکس العمل مصرف کننده در برابر قیمت زیاد است.
- ۴) زیاد - کم - عکس العمل مصرف کننده در برابر قیمت کم است.

پالشی

۳۹. کدام گزینه مبین مثال های صحیح برای بازارهای زیر است؟

«بازار رقابتی - مناقصه - انحصار طبیعی در فروش - انحصار قانونی در فروش - مزایده»

۱) شرکت های خودرویی - خریدهای دولتی - شرکت های پخش و پالایش فرآورده های نفتی - شرکت توانیر - فروشندگان آثار هنری در نمایشگاهها

۲) بازار لوازم التحریر - خریدهای عمده کالا - شرکت توانیر - شرکت های خودرویی - بازار لباس

۳) بازار ماکارونی - خریدهای عمده خدمات - شرکت توانیر - شرکت های خودرویی - فروشندگان آثار هنری در نمایشگاهها

۴) بازار کش - خریدهای دولتی - شرکت های خودرویی - شرکت توانیر - فروشندگان آثار هنری در نمایشگاهها

این تست توفه شما را به ریزترین نکات کتاب درسی چلب می‌کند.

۴۰. کدام گزینه، پاسخ پرسش‌های زیر را به

درستی بیان کرده است؟

(الف) عوامل مولد انسانی در کدام گزینه به

درستی آمده است؟

(ب) یا توجه به شیب منحنی تقاضا، کدام یک از دسته‌بندی‌های زیر درست است؟

(پ) در چه حالتی فروشندگان، مجبور به فروش کالایشان به قیمت مورد نظر خریدار می‌شوند؟

(ت) تجارت سالم و عادلانه، لازمهٔ چه چیزی می‌باشد؟

۱ (الف) نیروی کار، کارفرما، مدیر، متخصص و کارآفرین (ب) کالای ضروری و کالای

سرمایه‌ای (پ) انحصار در فروش (ت) تأمین سود حداکثر تولید کنندگان و مصرف کنندگان

۲ (الف) کارگر ساده، صاحب کسب و کار، مدیر، متخصص و کارآفرین (ب) کالای ضروری

و کالای تجملی (پ) انحصار در خرید (ت) تأمین سود حداکثر تولید کنندگان و مصرف کنندگان

مصرف کنندگان

۳ (الف) ساده، نیمه ماهر و ماهر (ب) کالای ضروری و کالای تجملی (پ) انحصار در

فروش (ت) شکل‌گیری منافع دوسویه و بهبود زندگی همه

۴ (الف) ساده، نیمه ماهر و سرمایه‌انسانی (ب) کالای ضروری و کالای لوکس (پ) انحصار

در خرید (ت) شکل‌گیری منافع دوسویه و بهبود زندگی همه

۴۱. جدول زیر، مبین میزان «تقاضا، عرضه، قیمت» در یک

جامعه است. در این صورت، بگویید:

(الف) در قیمت ۴۵۰

هزار تومان، مازاد عرضه

نسبت به مقدار عرضهٔ

تعادلی کدام است؟

(ب) در چه سطحی از

قیمت و مقدار دریافتی

تولیدکننده به حداکثر

می‌رسد و مقدار آن

کدام است؟

مقدار عرضه	مقدار تقاضا	قیمت	ردیف
۰	۲۲۰۰	۲۰۰	۱
۱۰۰	۱۵۰۰	۲۵۰	۲
۳۰۰	۱۰۰۰	۳۰۰	۳
۵۰۰	۵۰۰	۳۵۰	۴
۱۰۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۵
۱۵۰۰	۱۰۰	۴۵۰	۶
۲۲۰۰	۰	۵۰۰	۷

(ب) کدام عامل موجب کاهش فاصلهٔ بین عرضه و تقاضا و در نهایت هماهنگی رفتار

اقتصادی تولیدکنندگان و مصرف کنندگان در بازار می‌شود؟

۱ (الف) ۱۵۰۰ (ب) ۵۰۰-۲۲۰۰ و ۱۱۰۰۰۰ (پ) افزایش قیمت از ۳۰۰ به ۳۵۰

۲ (الف) ۱۰۰۰ (ب) ۴۵۰-۱۵۰۰ و ۶۷۵۰۰۰ (پ) کاهش قیمت از ۴۰۰ به ۳۵۰

۳ (الف) ۱۵۰۰ (ب) ۳۵۰-۵۰۰ و ۱۷۵۰۰۰ (پ) افزایش قیمت از ۳۰۰ به ۳۵۰

۴ (الف) ۱۰۰۰ (ب) ۳۵۰-۵۰۰ و ۱۷۵۰۰۰ (پ) کاهش قیمت از ۴۰۰ به ۳۵۰

برای حل اینگونه تست‌ها ابتدا نمودار لازم را رسم کنید و نقاط فواسته شده را مشخص کنید. (شبه نگوری)

۴۲. با فرض این که نقاط A و B، به ترتیب از راست به چپ بر روی منحنی عرضه قرار داشته باشند، وضع نقطه A در مقایسه با نقطه B به چه صورت است؟

- ۱ قیمت: کمتر، عرضه: بیشتر
 ۲ قیمت: بیشتر، عرضه: کمتر
 ۳ قیمت: کمتر، عرضه: بیشتر
 ۴ قیمت: بیشتر، عرضه: کمتر

۴۳. کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) در شرایطی که سطح قیمت کالا ..... از سطح قیمت تعادلی باشد، مقدار تقاضا ..... از مقدار تقاضای تعادلی و مقدار عرضه ..... از مقدار عرضه تعادلی خواهد بود.

(ب) در رابطه با رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان کدام مورد صحیح است؟

(پ) در وضعیت رقابت، در یک بازار رقابتی فروش:

(ت) نحوه تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آنها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با چه عنوان مطرح است؟

۱ الف) بیشتر - کمتر - بیشتر (ب) درآمد (پ) خریداران و فروشندگان به تنهایی «قیمت‌گذار» نیستند. (ت) رفتار اقتصادی

۲ الف) کمتر - بیشتر - کمتر (ب) قیمت کالا (پ) خریداران مجبورند آن کالا را به هر قیمتی تهیه کنند. (ت) رفتار اقتصادی

۳ الف) بیشتر - کمتر - بیشتر (ب) قیمت‌های عوامل تولید (پ) خریداران مجبورند آن کالا را به هر قیمتی تهیه کنند. (ت) بازار اقتصادی

۴ الف) کمتر - بیشتر - کمتر (ب) سلیقه مصرف‌کنندگان (پ) خریداران و فروشندگان به تنهایی «قیمت‌گذار» نیستند. (ت) بازار اقتصادی

۴۴. با توجه به نمودار زیر، به ترتیب (از راست به چپ):

(الف) مقدار «مازاد عرضه» و «کمبود عرضه» کدام است؟

(ب) «مازاد عرضه» و «کمبود عرضه» در

کدام موقعیت از نقطه تعادلی قرار دارند؟

(پ) «نقطه تعادلی، قیمت و مقدار» کدام

است؟

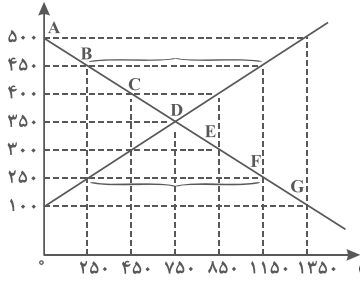
(ت) منحنی «تقاضا - قیمت» و «عرضه -

قیمت» کدام است و هر یک در کدام

وضعیت است؟

(ث) مقدار «قیمت تعادلی»، «تقاضای

قیمت (به ریال)

تعادلی» و «عرضه تعادلی» کدام است؟

۱ الف) (۱۱۵۰ - ۲۵۰ و ۴۵۰ - ۱۱۵۰) (ب) مازاد عرضه زیر منحنی تقاضا و کمبود عرضه روی منحنی تقاضا (پ) نقطه‌ی E (ت) S و D - صعودی و نزولی (ث) ۳۵۰ و ۳۵۰، ۷۵۰

۲ الف) (۱۱۵۰ و ۴۵۰ - ۲۵۰ و ۱۱۵۰) (ب) مازاد عرضه زیر منحنی تقاضا و کمبود عرضه روی منحنی تقاضا (پ) نقطه‌ی E (ت) S و D - صعودی و نزولی (ث) ۳۵۰ و ۳۵۰، ۷۵۰

۳ الف) (۱۱۵۰ و ۴۵۰ - ۲۵۰ و ۲۵۰) (ب) مازاد عرضه بالای نقطه تعادلی و کمبود عرضه پایین نقطه تعادلی (پ) نقطه D (ت) S و D - نزولی و صعودی (ث) ۳۵۰، ۷۵۰ و ۷۵۰

۴ الف) (۱۱۵۰ و ۴۵۰ - ۲۵۰ و ۲۵۰) (ب) مازاد عرضه بالای نقطه تعادلی و کمبود عرضه پایین نقطه تعادلی (پ) نقطه D (ت) S و D - نزولی و صعودی (ث) ۳۵۰، ۷۵۰ و ۷۵۰

۴۵. تفاوت بین «انحصارگر غیرقانونی» و «انحصار طبیعی و قانونی» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) تفاوتی بین این دو نیست و هر دو در جهت رضایت مصرف کننده در بازار لازم هستند.
- ۲) انحصارگر غیرقانونی با ارائه برخی کالاها برای مصرف کنندگان خاص و انحصار طبیعی و قانونی همواره برای مصرف کننده سودمند هستند.
- ۳) انحصارگر غیرقانونی با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می زند و انحصارگر طبیعی و قانونی مشروط به مواظبت و مقررات گذاری صحیح دولت می تواند برای مصرف کننده سودمند باشد.
- ۴) انحصارگر قیمت گذار است و خریداران در بازار انحصاری قیمت پذیر و هر دو از این جهت به جامعه ضرر می رسانند و موجب فساد اقتصادی می گردند.

بخش اول

آزمون ۴ - فصل چهارم

۴۶. کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش های زیر است؟

الف) دلیل اهمیت بسیار «حسابداری ملی» چیست؟
 ب) چرا در محاسبه تولید کل جامعه باید از محاسبه ارزش کالاهای واسطه ای صرف نظر کرد؟

پ) ..... شاخه ای از ..... است که به بررسی و اندازه گیری میزان فعالیت های اقتصادی در سطح ملی می پردازند. مثلاً میزان تولید کالا و خدمات را در جامعه بررسی می کند.
 ت) برای مقایسه عملکرد دو کشور در زمینه صادرات:

ث) در صورتی که واردات کشور الف ۳۵۰ واحد باشد و واردات کشور ب ۷۰۰ واحد، می توان گفت:
 ۱) الف) تصویری روشن از اقتصاد و روند تغییرات آن و رفاه مردم ارائه می کند. ب) زیرا ارزش کالاهای واسطه ای در بطن کالاهای نهایی است. پ) حسابداری ملی - مطالعات اقتصادی ت) نسبت صادرات جامعه به تولید کل جامعه را در هر دو کشور با هم مقایسه می کنند. ث) نمی توان نظری داد.

۲) الف) از طریق آن می توان میزان تولید کالاها و خدمات را در جامعه محاسبه کرد. ب) زیرا این کالاها صرفاً ویژگی تکمیلی دارند و به تنهایی فاقد ارزش اقتصادی هستند. پ) درآمد ملی - علم اقتصاد ت) نسبت صادرات جامعه به تولید کل جامعه را در هر دو کشور با هم مقایسه می کنند. ث) نمی توان نظری داد.

۳) الف) تصویری روشن از اقتصاد و روند تغییرات آن و رفاه مردم ارائه می کند. ب) زیرا ارزش کالاهای واسطه ای در بطن کالاهای نهایی است. پ) حسابداری ملی - مطالعات اقتصادی ت) نسبت صادرات جامعه به تولید کل جامعه را در هر دو کشور با هم مقایسه می کنند. ث) کشور «ب» دو برابر کشور «الف» واردات دارد و اقتصاد کشور الف نسبت به کشور ب وابسته تر است.

۴) الف) از طریق آن می توان میزان تولید کالاها و خدمات را در جامعه محاسبه کرد. ب) زیرا ارزش کالاهای واسطه ای در بطن کالاهای نهایی است. پ) حسابداری ملی - مطالعات اقتصادی ت) نسبت صادرات جامعه به تولید کل جامعه را در هر دو کشور با هم مقایسه می کنند. ث) کشور ب، دو برابر کشور الف واردات دارد و اقتصاد کشور «الف» نسبت به کشور «ب» وابسته تر است.

صورت سؤال سؤال گفته شده است را از سود حسابداری کسر کنیم که در این سؤال، یک مورد است و آن، هزینه فرصت اجاره تجهیزات است:

ریال $134/150,000 = 200,000 - 134,350,000$ = هزینه‌های فرصت - سود یا زیان حسابداری (سالیانه)

صفحه ۳۹

خواربارفروشی محله بدون رقیب فعالیت می‌کند و انحصارگر است. (ت) درست.

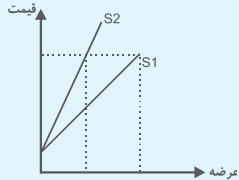
صفحه ۳۷ و ۳۸

۳۳. گزینه ۲ شیب منحنی عرضه نشان

دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

هنگامی که از کشش قیمتی عرضه یا تقاضا صحبت می‌کنیم در واقع بیانگر این موضوع هستیم که با تغییر قیمت چه مقدار تغییر در مقدار عرضه یا تقاضا مشاهده می‌کنیم. برای مثال هرچه شیب منحنی تقاضا برای یک کالا بیشتر باشد، مشاهده می‌کنیم که با افزایش قیمت، با سرعت کمتری تقاضاکنندگان کم می‌شوند. در این حالت می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است یا عکس العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است و در مقابل هرچه شیب منحنی عرضه بیشتر باشد یعنی تولیدکننده با افزایش قیمت، تولید کمتری داشته است و به اصطلاح کشش قیمتی عرضه پایین است. (توجه داشته باشید که شیب منحنی تقاضا منفی و شیب منحنی عرضه مثبت است.)

* همانطور که در شکل ملاحظه می‌کنید شیب است و در قیمت یکسان S_2 بیشتر از شیب S_1 کمتر است. S_2 از S_1 است. (میزان عرضه در

پانوس صفحه ۳۴ کتاب درسی

۳۰. گزینه ۱ برای آنکه هزینه فرصت

صفر شود باید مقدار سود به دست آمده از کشت هر دو محصول یکسان باشد، به طوریکه هر کدام را بکاریم سود یکسانی به دست آید و تفاوتی ایجاد نشود. بنابراین اگر سود حاصل از کشت هر کیلو سیب زمینی برابر با: $400 = 150 - 550$ باشد، قیمت هر کیلو پنبه نیز باید $650 = 400 + 250$ باشد.

صفحه ۱۲

آزمون ۳ (فصل سوم) - بخش اول

۳۱. گزینه ۱ لازم است به دو نکته توجه

کنید: (۱) در قیمت‌های بیشتر از قیمت تعادلی با مازاد عرضه و در قیمت‌های کمتر از قیمت تعادلی با کمبود عرضه مواجهیم. (۲) نمودار عرضه را با S و نمودار تقاضا را با D نمایش می‌دهند.

صفحه ۳۶

۳۲. گزینه ۲ الف) نادرست. تصمیم

تولیدکنندگان در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید (قیمت عوامل تولید) و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد. (ب) درست. در حالت مازاد عرضه برای رسیدن به تعادل باید با کاهش قیمت مقدار عرضه کاهش یابد و مقدار تقاضا افزایش یابد؛ همچنین در حالت کمبود عرضه برای رسیدن به تعادل با افزایش قیمت، عرضه افزایش و تقاضا کاهش می‌یابد. در نتیجه همواره مقدار عرضه و مقدار تقاضا، در حال نزدیک شدن به مقدار تعادلی خود و به یکدیگر هستند. (پ) نادرست. اگر در یک محله تنها یک خواربارفروشی وجود داشته باشد و مسافت زیادی تا خواربارفروشی دیگری باشد، به طوری که باید وقت و هزینه زیادی برای رسیدن به آن صرف شود می‌توان گفت

ب) با افزایش قیمت میزان عرضه افزایش و میزان تقاضا کاهش می‌یابد تا بازار به تعادل برسد. به علت آنکه در گزینه اول میزان تقاضا به صد کاهش یافته یعنی از میزان تقاضای تعادلی کمتر شده است نتیجه می‌گیریم قیمت از قیمت تعادلی بیشتر شده است؛ پس گزینه سه درست است نه یک.

صفحه ۳۶

۳۸. گزینه ۱ با توجه به صفحه ۲۱ کتاب درسی نمک کالایی ضروری است و می‌دانیم اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد یعنی عکس العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است و کالا ضروری است.

پانویس صفحه ۳۳۳ و ۳۱

۳۹. گزینه ۳ بازار رقابتی: بازار محصولاتی مثل لوازم التحریر، ماکارونی، کنش. (رد گزینه ۱) **مناقضه:** خریدهای عمده کالا و خدمات مانند خریدهای دولتی. **انحصار طبیعی در فروش:** شرکت توانیر. (رد گزینه ۴) **انحصار قانونی در فروش:** شرکت‌های خودرویی. **مزایده:** فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها (رد گزینه ۴)

صفحه ۳۸

۴۰. گزینه ۴ الف) هر چهار گزینه صحیح است. با توجه به متن کتاب درسی پاسخ نیروی کار، کارفرما، مدیر، متخصص و کارآفرین است و با توجه به تصویر کتاب درسی پاسخ ساده، نیمه ماهر و ماهر است. یعنی هر دو بخش درست است.

ب) کالاها بر اساس شیب منحنی تقاضا به دو دسته ضروری و تجملی (لوکس) تقسیم می‌شوند (رد گزینه ۱).

پ) در حالت انحصار در فروش انحصارگر قیمت‌گذار است و خریدار پذیرنده قیمت است؛ در نتیجه انحصار در خرید صحیح است (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

صفحه ۳۸۱ و ۳۳۳ و ۳۶

۳۴. گزینه ۴ الف) همه موارد صحیح می‌باشند. **ب)** انحصار «طبیعی و قانونی» مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد. همه گزینه‌ها بجز گزینه سه صحیح هستند. **پ)** در واقع خرید دولتی است. چه نوع خریدی؟ خرید خدمات. پس مناقصه است. *** مناقصه:** بازاری که خریداران عمده کالا و خدمات برگزار می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳). **ت)** اگر در بازار رقابتی محصولی همچون ماکارونی بین فروشندگان توافق و اتحاد نباشد بازار رقابتی‌تر خواهد شد و این به نفع خریدار است (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

صفحه ۳۸۱ و ۳۳۳

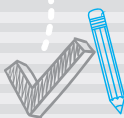
۳۵. گزینه ۲ تقاضای مردم برای خرید خانه در ایام عید بالاتر می‌رود و به دلیل کمبود عرضه (مازاد تقاضا)، در این بازار گروهی از مردم حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت خانه می‌شود. پس از تعطیلات، کاهش تقاضا روی می‌دهد و عرضه‌کنندگان تا زمانی که بازار به تعادل برسد با کاهش قیمت مردم را ترغیب به خرید خانه می‌کنند.

صفحه ۳۷

۳۶. گزینه ۱ الف) درست ب) درست. پ) نادرست. شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی درست است نه شرکت‌های خودرویی. ت) درست. در کشوری که فروشنده کمتر است، امکان اتحاد بین فروشندگان برای افزایش قیمت بیشتر و منفعت مصرف‌کنندگان کمتر خواهد بود. ث) درست. به دلیل آنکه بازار با وجود یک فروشنده انحصاری است و رقابتی نیست، در نتیجه تلاش برای افزایش کیفیت کالا ضرورتی ندارد.

صفحه ۳۸۱

۳۷. گزینه ۳ الف) در بازار کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

۴۴. گزینه ۴ الف) در این نمودار، مازاد عرضه با قیمت ۴۵۰ ریال و مقدار عرضه ۱۱۵۰ کیلو و کمبود عرضه با قیمت ۲۵۰ ریال و مقدار تقاضای ۲۵۰ کیلو بیان می‌شود. در گزینه‌های ۳ و ۴ به بخش‌های «الف»، «ب» و «پ» پاسخ صحیح داده شده است. **ت)** در گزینه ۴ به درستی بیان شده است؛ منحنی تقاضا - قیمت با حرف D و منحنی عرضه - قیمت با حرف S نمایش داده می‌شود.

صفحه ۳۶ و ۳۷

۴۵. گزینه ۳ الف) تفاوت این دو در گزینه ۳ به درستی آمده است. دقت کنید که معمولاً در تست‌ها، گزینه‌های غلط کاملاً نادرست نیستند بلکه بخش‌های درستی دارند که نباید در دام آنها بیفتید.

صفحه ۳۸ کتاب (رسی)

آزمون ۴ (فصل چهارم) - بخش اول

۴۶. گزینه ۱ الف) علت صرف نظر کردن از ارزش کالاهای واسطه‌ای این است که محاسبه آنها قیمت کالاها بیشتر می‌شود یعنی اتفاقی شبیه به محاسبه دوباره آنها می‌افتد (رد گزینه ۲) **ت)** نمی‌توان نظری داد چرا که معلوم نیست نسبت به تولید کل یا جمعیتی که دارند، این مقدار واردات زیاد است یا کم (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

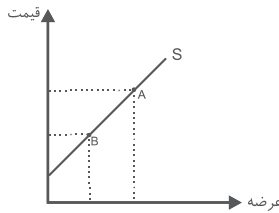
صفحه ۴۰ و ۴۱ و ۴۶

۴۷. گزینه ۳ الف) افزایش مقدار تولید کالا و افزایش قیمت کالاها باعث افزایش مقدار تولید می‌شود. می‌دانیم تورم شتاب یا افزایش غیرعلمی سطح قیمت‌هاست؛ در نتیجه با افزایش تورم در واقع قیمت‌ها افزایش می‌یابد و مقدار تولید کل بیشتر می‌شود. (قسمت اول هر چهار گزینه صحیح است.) **ب)** در محاسبه سود ویژه است که از هزینه‌های غیرمستقیم صرف نظر می‌کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). **پ)** در حالت رکود، قیمت‌ها کاهش می‌یابد اگر این کاهش بیشتر از افزایش

۴۱. گزینه ۴ الف) در قیمت ۴۵۰ هزار تومان، مقدار عرضه ۱۵۰۰ و مقدار عرضه تعادلی ۵۰۰ است، (چون نقطه‌ای است که مقدار تقاضا و عرضه در آن برابر است). تست از ما مقدار فاصله عرضه در قیمت ۴۵۰ هزار تومان از عرضه تعادلی را می‌خواهد که می‌شود ۱۰۰۰. **ب)** همواره بدانید حداکثر دریافتی تولیدکننده در نقطه تعادلی است و برای به دست آوردن دریافتی توجه کنید که مقدار تقاضا را در مقدار قیمتش ضرب می‌کنیم نه مقدار عرضه. $۳۵۰ \times ۵۰۰ = ۱۷۵۰۰۰$ **پ)** حرکت از هر قیمتی به سمت قیمت تعادلی موجب کاهش فاصله عرضه و تقاضا می‌شود؛ بنابراین همه گزینه‌ها صحیح هستند.

صفحه ۳۶

۴۲. گزینه ۴ الف) با توجه به نمودار نقطه A دارای قیمت بیشتر و عرضه بیشتر است.

صفحه ۳۴

۴۳. گزینه ۱ الف) هر چهار گزینه صحیح است. **ب)** عوامل تأثیرگذار در تصمیم مصرف‌کننده برای خرید کالا: ۱. قیمت کالا (مهم‌ترین)، ۲. درآمد، ۳. سلیقه، ۴. قیمت سایر کالاها (فقط گزینه سه نادرست است). **پ)** در بازار رقابتی هر محصول، تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و هیچ‌یک از طرفین «قیمت‌گذار» نیستند. **ت)** رفتار اقتصادی

صفحه ۳۷ و ۳۸ و ۳۹